

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK I

Łódź, wtorek 18 czerwca 1946 roku

Nr 150

Dzień zgody i uśmiechów

Przebieg obrad 4-ch ministrów w Paryżu. — Pogłoski o nowych planach wobec Niemiec

Wczorajsze posiedzenie 4-ch ministrów spraw zagranicznych w Paryżu trwało 4 godziny. Omawiano warunki traktatu pokojowego z Włochami. W szeregu spraw mniej ważnych osiągnięto porozumienie. Gdy w końcu zaczęto omawiać sprawę trudniejszą — sprawę odszkodowań wojennych — min. Bevin zaproponował, by — ponieważ tego dnia osiągnięto w kilku sprawach dobre rezultaty — dalszy ciąg obrad odroczyć do dnia następnego.

Ministrowie, usłuchując się, pośpieszyli wyrazić swą zgodę. Widać, nie kwapią się do omawiania problemów trudniejszych i drażliwych...

Za kulisami konferencji czterech komentowane są rozmaite projekty rozwiązania problemu niemieckiego.

I tak, jeszcze 15-go czerwca Byrnes szepnął dziennikarzom, że jednolity plan brytyjsko-amerykański w sprawie Niemiec nie istnieje. Istnieją więc dwa plany, lecz nie wiadomo, jakie one są.

Prawdopodobnie są one sprzeczne z projektami które były lansowane dotychczas.

Pierwotny plan Byrnesa przewidywał utworzenie rządu centralnego zjednoczonych Niemiec. Według projektu Bevina Zagłębie Ruhry i Nadrenia stanowią miały odrębny organizm gospodarczy pod kontrolą sojuszników, ale przy zachowaniu

łączności politycznej z resztą Niemiec.

Rząd francuski plan ten odrzucił.

Obecnie lansuje się pono pomysł utworzenia „Stanów Zjednoczonych Niemiec”. Jakże to dałoby gwarancje bezpieczeństwa Europie, o tym projektodawcy nie mówią. Dość, że w Londynie i Waszyngtonie żyją sobie odbudowy Niemiec, przewidując nawet utworzenie w przyszłości bloku amerykańsko - brytyjsko - niemieckiego, skierowanego oczywiście przeciwko Europie wschodniej...

I wszystko to dzieje się pod osłoną frazesów o pokoju powszechnym, o solidarności między sojusznikami i wiecznej przyjaźni.

Nie ulega jednak wątpliwości, że te destrukcyjne, reakcyjne dążności imperia-listycznych kół anglo-amerykańskich zostaną ostatecznie unieszkodliwione przez odpowiedzienne i trzeźwe czynniki anglo-amerykańskie.

Przyszłość należy nie do Churchilla i jego podobnych podżegaczy...

Trzech NIE-zadowolonych

Tylko obszarnik, przemysowiec i spekulant odpowiedzą w głosowaniu „NIE”.

„Przyjaciół poznajemy w biedzie”

500 tysięcy ton ryżu

ofiarowali głodni Indonezyjczycy głodnym Indiom

Donoszą z Londynu, że sekretarz indyjskiego urzędu dla spraw żywienia Pabzabi powrócił z Jawy, gdzie przeprowadził rozmowy z prezydentem Sjahrir w sprawie daru republiki indonezyjskiej, która ofiarowała Indiom pół miliona ton ryżu.

Ustosunkowanie się Indonezji wobec Indii jest znamienne. Jak wiadomo, położenie Indonezyjczyków jest również bardzo ciężkie, gdyż słuszne ich dążenia wolnościowe nie są — jak dotąd — respektowa-

ne i trwają oni w ciągłych walkach przeciw przeważającym siłom obcych wojsk.

Piękny gest Indonezji wskazuje na to, że ma ona zrozumienie dla dążeń wolnościowych także innych narodów i stara się pomóc innym ludom, walczącym — jak ona sama — o wyzwolenie narodowe.

Nominalni zaś opiekunowie Indii nie wykazują dotąd — jak widać — większej aktywności w kierunku zaspokojenia najbardziej pilnych potrzeb ludności Indii.

ONZ-czy Liga Narodów?

Sprawa hiszpańska na Radzie Bezpieczeństwa

Moskiewska „Prawda” z 17 czerwca zamieściła artykuł komentujący decyzję komisji Rady Bezpieczeństwa w sprawie hiszpańskiej. Zdaniem autora artykułu, na orzeczenie komisji wywarły presję Stany Zjednoczone i Wielka Brytania, które usiłują zahamować rozwój tego zagadnienia. Zagadnienie to dawno już wyszło poza

ramy pierwotne. Dotyczy ono już nie tylko przyszłości umęczonej Hiszpanii, lecz zdecydowanie o znaczeniu samej Organizacji Narodów Zjednoczonych. Sprawa hiszpańska rozstrzygnie czy ONZ wypełni zadania, do których została powołana, czy też pójdzie śladami swej genewskiej poprzedniczki — Ligi Narodów.

Senat

W dzisiejszym wierszu biorę za temat pewne curiosum zwące się... Senat.

Była to izba, w niej zasiadało spróchniałe ciało, co zwykle spało.

Zaś takie spanie z głośnym chrapaniem zwano dla pucu obradowaniem.

Ciało złożone było z pierników, starych antyków, ex - polityków.

Przez tę wspomnianą wyżej kolekcję, Senat historii nieraz dał lekcję.

Bo chociaż tytuł nosił: „Wysoki” bez przerwy Polska wylazł... bokiem...

dr Wist

Niemcy ostatecznie rozbrojeni...

Władze brytyjskie komunikują, że demilitaryzacja byłej armii niemieckiej w strefie okupacji angielskiej została zakończona. Wszystkie sztaby i dowództwa jednostek niemieckich rozwiązano. W obecnej chwili nie istnieją żadne niemieckie organizacje militarne w strefie brytyjskiej, które mogłyby się stać w przyszłości zarodkiem nowej armii niemieckiej.

Komunikat angielski podkreśla, że żaden były wojskowy niemiecki nie został przyjęty do służby w wojskach alianckich.

... A jednak mają broń

Donoszą z Berlina, że władze amerykańskie zorganizowały służbę wartowniczą Niemców, którym dano krakusy i czarne mundury oraz hełmy z napisem „Guards”. Niemcy pełnią służbę w Berlinie przy gmachach wojskowych i składach.

Liczebność wartowniczych oddziałów niemieckich nie jest znana.

W Bułgarii panuje wolność

— stwierdza radio londyńskie

Korespondent radia londyńskiego donosi z Bułgarii, że panuje tam prawdziwie demokratyczny ustroj. Dziennikarze cudzoziemscy mają swobodę do nieskrępowanych wędrowek po całym kraju. Cenzury w Bułgarii nie ma. Korespondent ze zdziwieniem skonstatował, że ludność bułgarska zupełnie swobodnie, bez żadnego lęku wypowiada głośno swe zdanie o panujących stosunkach.

Sytuacja w Palestynie zaostrza się

Z Palestyny donoszą, że władze brytyjskie wysłały oddziały wojskowe uzbrojone w czołgi i broń pancerną w poszukiwaniu uzbrojonych bandami terrorystów żydowskich, którzy wysadzili w powietrze 8 mostów. Między innymi wysadzony został słynny most Allenby. W Betawara policja wraz z wojskiem aresztowała 300 osób.

Wyjeżdżający na urlop będą mogli głosować

Wszystkie Obwodowe Komisje Głosowania Ludowego z Okręgu nr 3 na terenie całego miasta Łodzi, zgodnie z instrukcją Generalnego Komisarza, otwarte są codziennie od godz. 17 do 19 — aby osobom wyjeżdżającym na urlop lub delegowanym służbowo wydawać zaświadczenie o przesłaniu ich z list właściwego obwodu. Zaświadczenia te będą uprawniały do udziału w głosowaniu w miejscu pobytu w dniu referendum.

Wydawanie zaświadczeń urlopowych będzie trwało do 29 czerwca włącznie.

Obrońcy gen. Franco są niemiennie konsekwentni

Na wczorajszym posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa w Waszyngtonie przedstawiciel Anglii sir Cadogan ponownie wystąpił z długą mową, w której domagał się sławetnej nieinterwencji w sprawy hiszpańskie. Zupelnie jak w roku 1936!

Wówczas, dzięki tej angielskiej „nieinterwencji”, gen. Franco zagarnął władzę, a dziś przy pomocy angielskiej ma ją zachować.

Narzuci się sama przez się uwaga, że naturalnie nie jest to konsekwencja poglądów na przestrzeni dziesięciu lat, lecz konsekwencja... interesów.

Pocóż więc ten figowy listek rozważań humanitarnych?

Akrobatyka faszystowska

W Rzymie powstała jeszcze jedna partia, nosząca skomplikowaną nazwę „Ruch socjalistyczno - demokratyczno - monarchistyczny”.

Wkrótce ma być ogłoszony program tej partii.

Skutki pobłażliwości i kunktatorstwa

W obozie internowanych Niemców w Gandorff pod Scheveningen wybuchły w niedziele rozruchy.

Oficjalny komunikat stwierdza, iż internowani hitlerowcy podpalili część zabudowań i usiłowali zbiec. Oddziały wojskowe szybko stłumiły bunt. Jedna osoba została zabita, trzy odniosły ciężkie rany.

Na trzecie pytanie odpowiemy: TAK!

Odpowiedź Churchillowi i innym

Naród Polski zamanifestuje swą stanowczą postawę przeciw zakusom niemieckim na nasze Ziemie Zachodnie!

Na pierwsze dwa pytania referendum odpowiemy „tak”. Nie chcemy bowiem, aby w Polsce był Senat i nie chcemy, aby ziemię odebrano chłopom i oddano ją obywatelom, którzy wyciskali z chłopów krowy pot, tak samo nie chcemy, aby fabryki wróciły do przemysłowców, dla których istniał jeden tylko cel w życiu: dorabiać się fortuny na nędzy i trudzie robotnika.

Odpowiedź na trzecie, ostatnie pytanie głosowania ludowego posiada również doniosłe znaczenie.

Czy chcesz utrwalenia zachodnich granic państwa polskiego na Bałtyku, Odrze i Nysie?

Nowe granice zachodnie — to wielki zwrot w historii Narodu Polskiego. Historia pozwoliła nam bowiem zjednoczyć w granicach Rzeczypospolitej wszystkie ziemie polskie, zbudować zamiast państwa wielonarodowego o nadmiernie wydłużonych granicach, jakim była Polska przed 1939 r., jednolite etnograficznie silne państwo, oparte o granice strategiczne Morza Bałtyckiego i Odry.

Te wydłużone nasze granice na Zachodzie były właśnie przyczyną naszej gwałtownej klęski w 1939 roku. Umożliwiły one Niemcom zaatakowanie nas jednocześnie z północnego zachodu, południowego zachodu i północy, a po rozbiću Czechosłowacji — z południa. Niemcy napadli na nas ze swych głównych baz wypadowych — z Prus Wschodnich, Pomorza Zachodniego i Śląska. Możliwość powtórzenia się katastrofy z września 1939 r. musi być usunięta raz na zawsze — Niemcy muszą być pozbawieni tych baz wypadowych, Polska musi uzyskać granicę naturalną na Zachodzie!

A granicą taką może być tylko granica na Odrze i Nysie Łużyckiej, łącząca się z północną granicą Czechosłowacji. W oparciu o sojusz ze Związkiem Radzieckim może stworzyć ona silną i skuteczną obronę przeciwko inwazji niemieckiej.

Wschodnio-pruska wylegarnia junkrów, baza niemieckiego szowinizmu, musi być raz na zawsze Niemcom odebrana!

Polska z granicami na Odrze i Nysie będzie państwem silnym, a dzięki Ziomom Odrzańskim nasza granica z Niemcami skróciła się do 426 km (było 1912) a tym krótsza granica — tym większa obronność.

Ale za ustaleniem granicy na Odrze i Nysie przemawiają nie tylko względy bezpieczeństwa. W grę wchodzi tu także nader ważne argumenty gospodarcze.

Porty bałtyckie — to dla nas okno na świat; to dostęp do najtańszej drogi, jaką jest droga morską. Tą drogą będziemy kierować na szeroki świat, na liczne rynki zbytu, nasz handel. Poza tym zarówno Gdańsk, jak i porty Pomorza Zachodniego, dopiero po przyłączeniu do Polski, mają odpowiednie warunki do rozwoju. Gdańsk po rozbiórach, odcięty sztuczną granicą od dorzecza Wisły, stracił swe znaczenie dużego miasta. Dawną swą świetność może uzyskać tylko i wyłącznie jako port polski. To samo dotyczy Szczecina, położonego u ujścia Odry. Odra — to naturalna arteria, łącząca Śląsk z morzem. Szczecin ma przed sobą przyszłość tylko, jako port polskiego handlu morskiego. Szczecin to poważny ośrodek przemysłowy. Znajdują się tam fabryki motorów, stocznie, rafinerie nafty, wytwórnie syntetycznej, czyli sztucznej benzyny, a poza tym Szczecin jest ważnym

węzłem komunikacji lądowej i wodnej.

Także i Śląsk może rozwinąć się należycie pod względem gospodarczym tylko po przyłączeniu go do Polski, stwarzając podstawę do szybkiej odbudowy i uprzemysłowienia całego kraju. Obie części Śląska stanowią bowiem jedną nierozdzielalną całość.

Śląsk dawał w 1939 r. — 68 milionów ton węgla, co stanowi 50 proc. wydobycia węgla z Zagłębia Ruhry. Podczas wojny potencjał gospodarczy Śląska wzrósł znacznie. W roku 1943 z kopalni Górnego Śląska wydobyto 90 milionów ton węgla. Podobnie przedstawia się sprawa z produkcją stali, cynku i ołowiu.

W chwili obecnej Ziemię Zachodnią daje Polsce jedną ósmą produkcji węgla, 35 proc. produkcji materiałów ogniotrwałych, 13 proc. surowców, 10 proc. stali surowej, 25 proc. odlewów żelaznych, ponad 50 proc. wagonów.

Te odzyskane ziemie, jako jedyni prawowici gospodarze, musimy wziąć w swe posiadanie. Musimy je zaludnić, przywrócić

im charakter rdzennie polski i zagospodarować.

W ten sposób potwierdzimy wobec całego świata nasze słuszne do nich prawa. Sprawa granic zachodnich jest bowiem zagadnieniem, na którym usiłuje spekulować rodzima i zagraniczna reakcja. Różni międzynarodowi obrońcy faszyzmu, kładąc na twarz fałszywą maskę troski o losy pokoju światowego, zażądają przeciwstawiając się słusznym żądaniom Polski i wszelkim zamiarom „pokrzywdzenia” Niemiec. Aktywista „rządu” londyńskiego Arciszewski wyrzekał się Wrocławia i Szczecina. Churchill, litując się nad „biednymi” Niemcami, wcale czyni próby, aby postawić ich na nogi. Niemcy, widząc poparcie, coraz bardziej pożądanym wzrokiem patrzą na nasze granice zachodnie...

Dlatego właśnie trzeba, aby nasza odpowiedź na trzecie pytanie referendum była jasną i wyraźną demonstracją przeciw niemieckim apetytom na nasze ziemie i machinacjom ich angielskich przyjaciół.

CAŁY NARÓD POLSKI STOI NA STANOWISKU NIENARUSZALNOŚCI GRANIC NA ODRZE I NYSSIE.

Opierając się na słusznych prawach do tych ziem, celem poskromienia raz na zawsze niemieckiej zaborczości, dnia 30 czerwca odpowiemy zgodnie i zdecydowanie — „tak!” (o)

Przede wszystkim - robotnicy!

100 osób otrzymało ostatnio mieszkania

Aleja dosiedlania bezdomnych obywateli do dużych mieszkań, zajmowanych przez niedostateczną liczbę lokatorów, prowadzona jest w dalszym ciągu.

W ciągu ostatnich dni dosiedlono około 100 osób, którym przydzielono pokoje w dużych mieszkaniach. W dalszym ciągu urzędnicy stwierdzają, że norma 2 osoby na jeden pokój nie jest przestrzegana. W mieszkaniach 2 pokojowych z kuchnią przebywa po 2 osoby, podczas gdy winno być w nich 5 osób.

Niektórzy właściciele mieszkań oświadczają urzędnikom, że pokoje leżą w amfiladzie tzn. jeden za drugim, wobec czego nie mogą wpuścić do mieszkania obcych. Tego rodzaju usprawiedliwienia nie są brane w rachubę. W takich wypadkach trzeba samemu wystarać się o odpowiedniego czło-

wieka, a dosiedlić kogoś bezwzględnie trzeba.

Proces dosiedlania został uproszczony. Pomija się zbędną pisaninę, wywiady itp. Do stojących swobodnie pokoi natychmiast przydziela się bezdomnych petentów, przy czym pierwszeństwo mają robotnicy, dalej pracownicy umysłowi itp. Ludziom niepracującym mieszkań nie przydziela się, jeśli fakt pozostawiania przez nich bez pracy nie jest umotywowany istotną przyczyną.

Urząd kwaterunkowy przypomina Komitetom Domowym o obowiązku meldowania najpóźniej w ciągu 3-ch dni o fakcie opuszczenia mieszkania na terenie danej posesji. Wszelkiego rodzaju pośredniczenie w wynajmowaniu mieszkań, zameldowanie fikcyjnych sublokatorów itp. jest niedopuszczalne i winni przekroczenia tego pociągani będą do surowej odpowiedzialności karnej. (ad)

NAJSKUTECZNIEJSZY

KREM

LEDA

PRZECIWKO PIEGOM

LAB. L. ROSESKA WARSZAWA
ŁÓDŹ — ul. ANDRZEJA Nr 51

2424

Codzienna nowelka Expressu

SPALONE SERCE

Kiedy Ludwik zbliżał się do malowniczej willi Wiktora, słońce chyliło się już za drzewa przeciwnego ogrodu i spływało na dziwaczny trochę bydynek ostatnim, jaskrawym blaskiem. Każdy, kto znał najbogatszego człowieka w mieście, Wiktora Chmurkowskiego, dziwił się, że na swoją siedzibę mógł on wybrać coś tak staroświeckiego. Nadomiar cały budynek był z drzewa. Oczywiście nie wszyscy wiedzieli, że Wiktor kupił ten dom, ponieważ Lucy, jego najdroższa Lucy, upodobała sobie ten zakątek. Był, podobno, romantyczny, malowniczy, czego jednak nie mógł ocenić Wiktor, zapracowany i tkwiący w interesach po uszy.

Wystarczyło mu, że coś podobało się jego najdroższej żonie, by natychmiast go kupić, byle tylko jej dostarczył przyjemności i widzieć w jej twarzy uśmiech zadowolenia. Czegożby nie zrobił dla Lucy?...

Nie wszyscy również wiedzieli, że stary dom po trzymiesięcznym remoncie został wewnątrz tak urządzony, że panującego wewnątrz luksusu mógłby mu pozazdrościć każdy wielkomiejski apartament.

O tym wszystkim wiedział Ludwik, przyjaciel Wiktora w czynie długiej wspólnej włości po świecie, która Wiktorowi

przyniosła olbrzymi majątek, a jemu mroczyć i najcudniejszych przeżyć, które uwieczniał teraz w wspaniałych, powieściach, czytanych przez setki tysięcy ludzi.

Ludwik był zadowolony, że jest już dość późno. Przynajmniej, czekając na Wiktora, nie będzie musiał zbyt długo pozostać sam na sam w towarzystwie pięknej żony swego przyjaciela, wobec której czuł się trochę dziwnie. Pociągała jego oczy, jako rzeczywiście niezmiernie piękne zjawisko, a jednocześnie czuł coś w rodzaju nieufności do tej kobiety.

Cieszył się szczęściem Wiktora, któremu żona, nie kłując się w czasie jego dość częstych przyjacielskich wizyt Ludwika, okazywała tyle czułości, że często zazdrościł trochę przyjacielowi, a nawet zastanawiał się, czy nie wartoby samemu poszukać żony, a jednak...

Pchnął furtkę. Zdziwił się trochę, że nikt nie zauważył jego przyjścia. Przeszedł ogrodową ścieżką na ganek willi. Nikt się nie odzywał. Poszedł dalej, szukając kogośkolwiek w dalszych pokojach. Nie było ani pani domu, ani nikogo ze służby. Postanowił zaczekać w salonie, zastanawiając się, co mogło być przyczyną, że na pół

godziny przed powrotem Wiktora z miasta wszyscy zniknęli, jak duchy.

Istotę tej zagadki miał mu wyjaśnić list, niezauważony w pierwszej chwili, list pisany jej ręką:

„Nikt nie dowie się nigdy, w jakim kierunku i z kim uciekam. Ty, dobry stary głupcze, który przez trzy lata uważałeś mnie za swoją żonę, czy Ty myślałeś kiedykolwiek, że zostanę z tobą przez całe życie? Czy nigdy nie domyślałeś się, że pragnę tylko twoich pieniędzy, którymi teraz stworzę bajkowy świat dla mego ukochanego i dla mnie, dla naszej miłości? Jeśli nie przypuszczałeś nigdy, że może się stać coś takiego, to współczuj ci.

Nie chciałam ci brutalnością odplacać za twoje dobre serce, ale muszę tak cię pożegnać, by... łatwiej było ci mnie zapomnieć i być... nie usiłował nas szukać... Lucy”

Ludwik odłożył list i zaczął ręką trząść czoło. Jakto? Więc ta wielka miłość Lucy do męża, to była tylko obłudna gra? Boże, co za podłość, co za podłość!!! — powtarzał do siebie. — Co będzie z Wiktorem? Przecież ten cios go zabije... Trzeba coś zrobić, by uratować przyjaciela...

Zmierzch zapadał. Kiedy Wiktor, zatrzymany dłużej w mieście przez interesy, zbliżał się swoim samochodem do swojej willi, wyminał go nagle jeden wóz strażacki, potem drugi. Tknięty z tym prze-

czuciem, dodał gazu. Po kilku minutach ujrzał widok, który mu zjechał włosy na głowie. Jego willa stała w płomieniach.

Garstka widzów, gapiąca się na groźne widowisko, rozstąpiła się przed zdyszonym człowiekiem, o przerażonej twarzy. Ktoś złapał go za rękę:

— Panie, już nic się uratować nie da...

Wiktor wiedział, że stało się coś strasznego... Męczące przecucia sprawdzały się. Upewnił się, gdy w oknie na piętrze ukazała się na chwilę jakaś postać kobieca, która za chwilę zniknęła w morzu płomieni. Potem usłyszał straszny krzyk od strony domu... Boże!!! Tam była Lucy!... Chciał biec na ratunek, szarpnął się i padł zemdłony...

Gdy odrzywał przytomność, poznał mieszkanie swego przyjaciela Ludwika. Ten siedział obok niego i mówił dobrym głosem:

— Trudno, przyjacielu najdroższy. Nie usiłuj cię pocieszać. Wiem, że ja bardzo kochałeś... Spotkacie się... kiedyś... na lepszym świecie.

I kiedy Wiktor, który nigdy potem nie mógł się dokładnie dowiedzieć, w jakich okolicznościach zginęła jego żona, widział w oczach przyjaciela łzy, nie wiedział, że wtedy, w tym strasznym dniu spaliła się nie tylko kukułka, ubrana w suknie jego żony, nie tylko mechanizm gramofonowy i podpalona przez Ludwika willa, ale i jego serce i wiara w kobietę.

T. B.

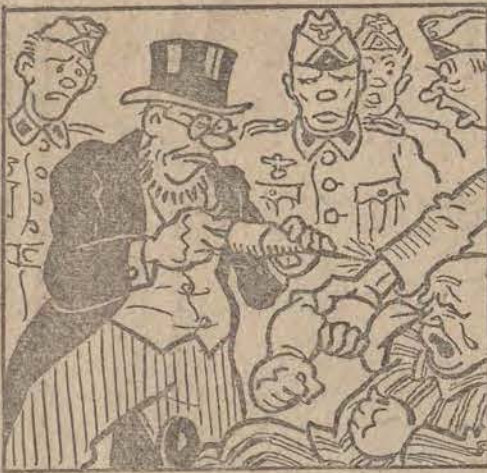
WICEK I WACEK (w czasie okupacji)

WICEK I WACEK
KOMENDANT: — Na tej hołocie może pan profesor wypróbować swój wynalazek...

WACEK: — Ratunku! Nie chcę być królikiem doświadczalnym!...
NIEMCY: — I tak cię spalą!.. —

ŻOŁNIERZ: — Ua, ua!... Boli!... —
PROFESOR: — Pomyłka co do osoby nie wpływa na badania! —

PROFESOR: — O, znam moją szczeni-
kę! Włóście biedaka zawczasu do jakiejś
trumny! —

Czy odbudujemy Bałuty?

Ze 134-ch ocalałych domów-rozkradziono, całkowicie zdewastowano 104.-CZPW odbuduje 17 domów dla robotników.-Cztery już są gotowe.—

Ponieważ sezon budowlany jest w całej pełni, zainteresowaliśmy się sprawą, jak właściwie przedstawia się budownictwo na terenie naszego miasta, a przede wszystkim jak wygląda tak ważna dla Łódzian sprawa odbudowy Bałut?

O odbudowie Bałut było swego czasu bardzo głośno. Dużo się o niej mówiło, dużo pisało, tymczasem... ilekroć jesteśmy w tej dzielnicy, stwierdzamy z przykrością, że szumne frazesy nie pokrywają się nawet w części z rzeczywistością. Remontów jest tak niewiele, że zacierają się one w stertach gruzów i śmieci, wśród ruder rzucających się przede wszystkim w oczy.

Przy ulicy Piotrkowskiej mieści się Komitet Odbudowy Bałut.

W skład jego weszły czynniki wojewódzkie, miejskie i Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego. Celem, jaki postawił sobie Komitet, było nie usunięcie gruzów, czy porządkowanie Bałut — lecz odremontowanie tych domów, które się do naprawy nadawały. Wybrano 134 domy, stojące luzem, których remont nie przedstawiał większych trudności.

Tymczasem, gdy przyszło do finansowania robót... województwo zawiodło, cały nacisk kładzie bowiem na odbudowę zniszczonych wsi okręgu łódzkiego. Miasto zawiodło, bo... nie ma na to podobno kredytów.

Na placu pozostał więc tylko Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego. To też to, co się szumnie nazywa Komitetem Odbudowy Bałut jest właściwie dziś tylko agenda Centralnego Zarządu, która remontuje domy dla robotników przemysłu włókienniczego.

Dotychczas odremontowano całkowicie 4 domy — 13 znajduje się w stadium daleko posuniętych robót i prace przy nich zostaną ukończone w najbliższym czasie. W ten sposób Centralny Zarząd uzyskuje około 500 mieszkań dla pracowników przemysłu włókienniczego i... na razie mu to wystarczy. Nie ma pieniędzy na dalsze remonty!

Przyznać trzeba, że wykończone mieszkania, na przykład przy ul. Pieprzowej (jednoizbowe z kuchnią i dwuizbowe z kuchnią) są czyste i miłe. Przy każdym mieszkaniu znajduje się ubikacja, na każdym zaś piętrze jest łazienka. Człowiek pracy z przyjemnością w takim mieszkaniu zamieszka.

Koszt remontu 1 izby wynosi około 50 tysięcy zł.

Zrobiło się niedużo, ale zrobiło dobrze.

A co z resztą domów? Bo 17 domów na całe Bałuty — to jedynie mimo wszystko cyfra niewspółmiernie niska.

Ubiegłej jesieni Komitet postarał się nadające się do remontu domy zabezpieczyć przed rozkradzeniem. Przyszła jednak zima, w Łodzi dał się we znaki brak opału i chociaż miasto stawiało specjalne straże i Bezpieczeństwo robiło, co tylko było w jego mocy... domy topniały. Zrywano dachy, podłogi, wyciągano belki. Domy rozsypywały się, jak domki z karmel. I nie było siły ludzkiej, która byłaby zdolna powstrzymać te kradzieże. Brały w nich udział całe bandy. Ze 134 domów — znikło w ten sposób 194!

Z 30 pozostałych — 17 remontuje CZPW — 13 na razie pozostaje na łasce losu. Nie ma już funduszy na doprowadzenie ich do stanu używalności.

Jedyną pociechą w tym smutnym fakcie „zniknięcia” bałuckich domów, jest to, że — jak nas informują fachowcy — domy te, czynszowe domy dla robotników, budowane były przez przedwojennych fabrykantów niezwykle tandetnie, bez liczenia się ze zdrowiem i choćby elementarnymi potrzebami higienicznymi robotnika. Nie taka znowu straszna ich szkoda!

Jeśli chodzi o sprawę uprzątnięcia Bałut z gruzów — o której też się tyle pisało — to stale zgłaszają się szkoły, pragnące brać

udział w tej akcji. Ma ona jednak raczej znaczenie społeczne, propagandowe, niż przy nosi efektywne rezultaty. Stare mury burzyć przecież musi fachowiec, do wywożenia zaś gruzu potrzeba środków transportowych...

Tak więc realną, prawdziwą odbudowę Bałut... odłożyć musimy do szczęśliwszej, dalszej przyszłości... —

Z przed kina „Gdynia” na ulicy Przejazd wyruszył w dniu dzisiejszym pochód 300 studentów Wyższej Szkoły Gospodarstwa Wiejskiego z transparentami, na których czytamy: „Studenti WSGW przy odbudowie Łódzi”.

Student ci, podejmując inicjatywę Zarządu Bratniej Pomocy zgłosili się do wydziału

technicznego Zarządu Miejskiego, ofiarowując dwa dni pracy po 8 godzin dziennie w dniach 18 i 19 czerwca w celu uczestniczenia w odbudowie Łodzi.

Studenti zatrudnieni zostali przy robotach niwelacyjnych na następujących odcinkach: Wólcząńskiej i Zachodniej, na Trębackiej róg Pomorskiej i na skwerze przy ul. Zgierskiej.

Kilkuset studentów, którzy w okresie egzaminów, chwyciło za łopaty, by przyczynić się do podniesienia wyglądu swego miasta — winno stać się przykładem dla innych uczelni, oraz społeczeństwa, które posadza niekiedy studentów o brak uspołecznienia.

Kabe.

Takie są dary UNRRRA?

Podarte, zniszczone lachy, nie nadające się do użytku.—Przeprowadzić osiłą kontrolę!

Tysiące nas, ludzi pracy, chodzi w Łodzi z kwitami, opiewającymi, że w odpowiednim składzie odebrać możemy przyslaną nam w darze z Ameryki w ramach pomocy UNRRRA, odzież. Na kwitach wymienione są tak pożyteczne dla zniszczonych wojną ludzi przedmioty, jak kołdry, koce, palta, sułtany, ko-
szule, ubrania... Pełni szczęścia, że ktoś gdzieś za dalekim Oceanem pomyślał, by nas przyodziać, by ulżyć nam w naszej „odzieżowej niedoli” — biegniemy do składu. Na Piotrkowską, czy na Strzelców Kaniowskich...

Często zdarza się, że potem już biegamy tak przez wiele tygodni, wystajemy przez długie godziny w kolejkach i... nie wybrać nie możemy. Nie dlatego, że jesteśmy tacy grymaśni! Broń Boże! Tylko rzeczy, którymi nas częstują, w niezem, albo bardzo mało przypominają przedmioty, wymienione w naszych kwitach.

Napisano wyraźnie: suknia — a nam wypychają jakąś podartą perkalową szmatę, nadającą się chyba jedynie na ścierkę.

— „Przecież ta suknia, którą mam na sobie, choć ma już cztery lata i jest jedyną moją suknią — jest w lepszym stanie” — słusznie mówi jakaś „obdarowana”.

Na kartce napisano: koc. W wyobraźni widzimy już leciutki, puszy-

sty koc z wielbłądziej welny — taki miły i przytulny. Po długim chodzeniu, długim wybieraniu otrzymujemy w najlepszym wypadku dziurawy koc wojskowy, jeżeli nie tandetną namiatkę koca, dziwnie przypominającą... niemieckie ersatzowe wyroby tego rodzaju.

I teraz chcielibyśmy wiedzieć nareszcie, jak to jest naprawdę z tą odzieżową pomocą UNRRRY? Bo albo jest to fika — przysyłają po prostu szmaty, nadające się jedynie na przeróbki w papierniach, czy fabrykach włókienniczych i wtedy poco w ogóle ludziom UNRRRA głowę zawraca, rozta-
cają przed nimi ponętne miraży, że dostaną potrzebną im odzież, nara-
żają na stratę wielu godzin, które spędzają, biegając i wyczekując po składach, by w rezultacie otrzymać nie-
użyteczny lach? Poco dawać ludziom powód do rozgoryczenia i zawodu?

Albo... Albo coś nie jest w porządku z tą odzieżą? Bo jednak niektórzy „wybrańcy” pono mają dobre rzeczy pochodzenia UNRRRowskiego. Jakże mają chody, jakich użyli argumentów, by je otrzymać — to pozostanie ich tajemnicą — fakt, że ich przydziały posiadają jednak pewną wartość. Więc przychodzą chyba i dobre rzeczy z Ameryki... Dlaczego otrzymują je tylko „wybrańcy”, nie wiadomo przez kogo kwalifikowani?

Jesteśmy przekonani, że władze kompetentne tak zorganizują kontrolę rozdzielania amerykańskich darów, by podobne fakty nie miały miejsca. Po co wywoływać ferment i niezadowolenie? Komu na tym zależy? Bgr.

Jest praca dla rzemieślników w warsztatach na Ziemiach Odzyskanych

Łódzka Izba Rzemieślnicza otrzymała wykaz zapotrzebowania na rzemieślników poszczególnych zawodów, celem osiedlenia ich na Zachodzie.

Łódzkie rzemiosło otrzymało do zasiedlenia teren okręgu mazurskiego. Ci wszyscy rzemieślnicy z Łodzi i województwa, którzy z różnych powodów nie mogą rozwijać swych warsztatów pracy na miejscu, mają okazję przyczynić się do racjonalnego zagospodarowania Ziemi Odzyskanych przez przeniesienie swych warsztatów do miejscowości, zaleconych przez Ministerstwo.

Samych kowali potrzeba w okręgu mazurskim 32, ślusarzy mechaników — 9, w powiecie Morąg potrzebny jest blacharz, w powiecie Łęgobork — malarz. Poza tym z

innych zawodów rzemieślniczych potrzeby osiedleńcze są następujące: 8 elektrotechników, 5 kołodziejów, 11 stolarzy, 6 cieśli, 3 dekarzy, 15 murarzy, 8 zdunów, 8 krawców, 3 czapników, 7 szewców, 4 rymarzy, 1 karmasznika, 6 fryzjerów, 3 fotografów, 3 zegarmistrzów, 1 tapicera, 2 cukierników, 6-u szklarzy. Oferty dla łódzkich rzemieślników konkretne, gdyż wszystkim wyjeżdżającym rzemieślnikom referaty osiedleńcze przy starostwach wspomnianego okręgu mazurskiego gwarantują mieszkanie, warsztat pracy i inne ulgi.

Chętni winni zgłaszać się do swoich cechów, podając nazwisko i imię, zawód i miejsce urodzenia, przynależność do cechu i wykaz posiadanych dokumentów.

Wystawa Konfekcyjna

Wystawa konfekcyjna otwarta dnia 16 bm. w Miejskiej Galerii Sztuki ma na celu zapoznanie nas z całokształtem produkcji zrzeszonej pod Centralnym Zarządem Przemysłu Włókienniczego.

Pierwszy rzut oka na salę pozwala zorientować się nam, że wystawa została zorganizowana dużym nakładem pracy i dobrych chęci. Świadczy o tym wysoce estetyczne stoiska i pomysłowa oraz artystyczna dekoracja sali, które są dziełem artystów plastyków.

Uwzględniono wszelkie gałęzie rodzimej wytwórczości przedstawiając nam jak najpełniejszy jej obraz, poczynając od ochronnych rękawic, aż do zdobnych w koronki sukien balowych i bielizny.

W przedśionku już wita nas manekiny strojne w ubrania ochronne, mundury harcerskie, kitle lekarskie i fartuchy laboratoryjne itp. przedmioty, świadczące o trosce jaką nasz przemysł otacza ludzi pracy.

Przedśionek ten jest przedsmakiem tego, co olśnić nas ma w następnych salach. Rezultat jest rzeczywiście imponujący jeśli weźmiemy pod uwagę, że kilka zaledwie miesięcy minęło od przestawienia naszej produkcji na całkowicie pokojową, dotychczas bowiem pracowano wyłącznie na potrzeby wojska.

Wystawy ekspozycje wykazują niezbieżność na polu wyrobów konfekcyjnych przodując bez konkurencji ekspozycje Zjednoczenia krajowego i łódzkiego. Wszystko to co nam pokazano w kolorze, kroju i wykonaniu jest dowodem dużej inwencji oraz solidnej i fachowej pracy.

Zwolennicy sportów zimowych, a przede wszystkim nart z radością zapewne powitali zgrabne modele kostiumów utrzymanych przeważnie w barwie granatowej. Do zimowej jednak daleko, a tymczasem wartoby wybrać sobie jakieś piękne spodnie tenisowe i koszulkę tak eleganckie i wytworne, że na ich widok sam Bęćwalski, mimo arystokratycznego obciążenia reumatyzmem, grałby w tenisa jak sam Hebda.

Organizatorzy wystawy pamiętali również i o dzieciach, urządzając specjalne stoisko poświęcone ubiorom dla naszych pociech. Młode mamusie niezupełnie jeszcze przytomne po wzruszeniach wywołanych interesującym je działem mody, znowu z rumieńcem na twarzy i bliskim poządlnością w oczach podziwiała sukienki, pajacyki i płaszczki.

Belsk stanął do ogólnego wyścigu, demonstrując kolekcje welen rozmaitej jakości od 30 proc. do 100 proc. przy czym jak się należy domyślać przy proporcjonalnej rozpiętości cen.

Wystawa konfekcyjna, której otwarcia dokonał wiceminister Golański bardzo się nam podobała, ale... ale psuła humor niejednemu. Zdajemy sobie bowiem sprawę, że wszystkie te wspaniałości wykonane rękami polskich robotników, nie są jeszcze dostępne ani dla robotnika, ani dla licznych, szarych mas podziwiających wystawę. Produkcja ta daje nam możliwość eksportu, co dla gospodarki narodowej ma pierwszorzędną wagę.

Członkowie Komisji obw. nie mogą się spóźniać

Czytelnicy nasi skarżą się nam, że niektórzy członkowie Komisji Obwodowych spóźniają się, narażając tym obywateli na próżną stratę czasu.

Miedzy innymi wypadki takie zdarzają się w Komisjach Nr 55 i 56 przy ul. Grabowej 25.

LETNIA AKCJA PREMIOWA

„Expressu
Nustrowanego“

KUPON Nr 17

Wyciąć i zachować

Produkujemy nowe wagony kolejowe i tramwajowe.—Pierwszy transport dla Warszawy.—

Nasz tabor kolejowy doznał podczas operacji wojennych poważnych strat. Najbardziej ze wszystkich miast polskich ucierpiała oczywiście Warszawa, gdzie ocalało zaledwie kilka procent wozów, wskutek czego komunikacja tramwajowa przedstawia się wręcz katastrofalnie.

Wiemy, gdzie podziały się warszawskie tramwaje. Użyto ich do wznoszenia barykad przeciwko okupantowi. I niejedna kula z za tych popularnych „jedynek“, „siódemek“ czy „dwunastek“ dosięgła butnego żołdaka hitlerowskiego. Wiele wozów warszawskich spalił okupant, wiele wywieźli poprostu do Reichu.

Brak dostatecznej liczby wozów tramwajowych daje się we znaki m. in. i w Łodzi. Tramwaje są stale przepełnione, w niektórych porach dnia wogóle nie można się do nich dostać.

Dlatego też z wielką radością musimy powitać wiadomość, że Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu przystąpiła na szeroką skalę do produkowania nowych wozów tramwajowych, celem uzupełnienia istniejących luk.

Obecnie w Fabryce wykańcza się 39 wagonów tramwajowych, które są przeznaczone dla Warszawy. Pięć z nich opuści fabrykę jeszcze w tym miesiącu. Po zaspokojeniu potrzeb stolicy Państwowa Fabryka Wagonów przystąpi do zaopatrywania w nowe wozy innych miast polskich.

Poważnych uszkodzeń na skutek działań wojennych doznał także nasz tabor kolejowy. Większość wagonów została rozbita, spalona, lub zniszczona do tego stopnia, że nie nadają się obecnie do użytku. Na każdej stacji kolejowej można zauważyć walające się potężne kadłuby, lub części tego, co kiedyś było wagonem.

Oczywista, że ta wielka dewastacja nie pozostała bez wpływu na stan naszej komunikacji kolejowej. Mamy zbyt mało wagonów, to też komunikacja kolejowa atyka. Pociągi odchodzą i przychodzą przepełnione do niemożliwości. Poza tym wiele do zżyczenia pozostawia stan wagonów. Są one poobdrapywane na żadnej prawie linii niema jeszcze światła elektrycznego i pasażerowie muszą w nocy jeździć

po ciemku, co wcale nie należy do rzeczy przyjemnych.

Złu temu można będzie zaradzić z biegiem czasu dzięki produkcji wyżej wspomnianej fabryki, która przystąpiła także do produkowania wagonów kolejowych. Obecnie właśnie wykończono budowę pierwszego nowoczesnego wagonu kolejowego, który wyglądem swym zaćmiłby potrafił wagony kolejowe zagranicznego typu. Jest to wagon o wadze 24 ton, a więc o 50% lżejszy od normalnych wagonów osobowych nitowanych. Wagon jest pozatym większy od tymczasowych i gwarantuje podróżnym wskutek dobrze rozplanowanego rozstawienia miejsc daleko większą swobodę ruchów. Nowy wagon posiada 86 miejsc. Zaopatrzony jest w elektryczne oświetlenie i ogrzewanie.

Tego rodzaju wagony będą produkowane w dalszym ciągu. Z biegiem czasu dotychczasowy tabor kolejowy będzie wymieniony. Stare wozy będą stopniowo wycofywane, przyjdą nowe, wyprodukowane w polskiej fabryce, polskimi rękoma i z polskich surowców. (A. K.)

Kto ponosi winę za wypadki?

Zwiększyć liczbę milicjantek na skrzyżowaniach Piotrkowskiej!—Kiedy rozpocznie się nauka chodzenia i jazdy?

Anarchia na ulicach łódzkich urosła niemal do rozmiarów klęski społecznej. Doszło do tego, że każdego dnia pogotowie ratunkowe żywane jest najmniej do pięciu nieszczęśliwych wypadków na jezdni, z czego rzadko które kończą się lekkimi obrażeniami ciała.

Czemu się to dzieje? Jaka jest wreszcie przyczyna tak znacznej liczby wypadków? Kto ponosi za nie winę?

Przyczyn jest cały szereg i winić tylko je-

dną stronę byłoby dużym błędem.

Bezspornie często mają miejsce wypadki nieprzestrzegania obowiązujących przepisów przez kierowców pojazdów mechanicznych. Szoferzy, czy motocykliści i cykliści jadą z nadmierną szybkością, nie za trzymując się, gdzie należy.

Oto wzmny dla przykładu przystanki tramwajowe. Przepisy wyraźnie zabraniają przejeżdżać przystanki, gdy tramwaj stoi na miejscu i publiczność wsiada i wysiada

z wagonów. A jak jest w praktyce? Szofer czy motocyklista nie zważa na nic, daje gazu i — jedzie. A ludzie muszą uskakiwać na stronę, tymczasem tramwaj rusza i o wypadek nie trudno.

Niektórzy szoferzy często zdemobilizowani żołnierze, przyzwyczajeni się w latach wojny nie zwracając uwagi na takie „drobiazgi“ jak „szybkość“ lub „hamulec“. W dodatku ponosi ich wyolbrzymiony podczas przeżyć wojennych temperament, więc jadą co „motor wyskoczy“, a rezultaty takiej kawalerskiej jazdy są opłakane. Tak nie można! Nie wolno zapominać, że na tłoczona ulica, to nie podmiejska szosa, po której jeździło się na lew i na szyję!

A teraz milicjantki. W jaki sposób odbywa się regulowanie ruchu ulicznego na skrzyżowaniach ulic? Przeważnie źle, a z reguły nie wszędzie, gdzie trzeba. Piotrkowska, jako główna arteria naszego miasta, jest ruchliwa na całej swej długości, to też milicjantki winny stać na wszystkich rogach. Tymczasem jest ich na całej kilkukilometrowej Piotrkowskiej zaledwie 30. Pozatym milicjantki niepotrzebnie wdają się w dyskusje z zatrzymywanymi szoferami. Milicjantka schodzi ze swego posterunku, tłumaczy mu, wyjaśnia — pięknie, ale nie kwadransami! Przecież ruch uliczny nie może stanąć — odbywa się on bez kontroli i każdej chwili może nastąpić na niebezpiecznym punkcie wypadek.

Liczbę milicjantek na rogu trzeba bezwzględnie zwiększyć, aby na każdym skrzyżowaniu Piotrkowskiej był funkcjonariusz M. O. regulujący ruch uliczny, a pozatym trzeba milicjantki bezwarunkowo doszkolić.

Wiele dałoby się także powiedzieć o niezdyscyplinowanej pod każdym względem publiczności łódzkiej. Musimy wreszcie zrozumieć, że chodzi tu przecież o bezpieczeństwo nas samych, o nasze życie, o nasze zdrowie, nie wolno więc lekceważyć tej sprawy. Na ulicy trzeba się zachowywać jak należy: przez jezdnię przechodzić szybko, zdecydowanie i śmiało pod kątem prostym, najpierw spojrzawszy na lewo, a doszedłszy do połowy jezdni — w prawo. Nie należy lawirować między stojącymi pojazdami, nie wychodzić z za stojącego wozu, nie zatrzymywać się na jezdni itd.

Nauka chodzenia i jazdy w Łodzi — na co zwracaliśmy już uwagę, to nakaz chwili. Nie wolno zwlekać z organizacją tej pożytecznej imprezy, która winna w konsekwencjach przynieść radykalne zmniejszenie się liczby wypadków na ulicach łódzkich! (a)

Nasze fauly

A. E. Sześć oddziałów szkoły powszechnej, to zamało, aby wstąpić do Szkoły Marynarki Wojennej. Wymagane tam jest co najmniej 7 klas szkoły powszechnej, do Szkoły zaś Marynarki Handlowej mała matura. Niech się więc Pan postara uzupełnić (choćaby, na kursach wieczorowych) swoje wykształcenie, jeżeli tak Pan pragnie zostać „wilkami morskimi“.

L. KOZARSKI. Wszelkich informacji, co do rozwoju szybownictwa udzieli Panu w Aeroklubie, Piotrkowska 106 (lokal Polskich Linii Lotniczych „Lot“).

JASIA Z CELINKĄ. Państwowy Instytut Sztuki Teatralnej mieści się na ulicy Gdańskiej róg 1-go Maja w dawnym pałacu Poznańskich. W sekretariacie udzieli Paniom informacji.

„DWIE PRZYJACIÓŁKI“. Przy Centralnych Zarządach Przemysłowych mieszczą się Biura Mobilizacji Sił Roboczych, które wysyłają pracowników na tereny odzyskane. Mogą się Panie zgłosić do Biura M. S. R. przy Centr. Zarz. Przem. Włókienniczego, Piotrkowska 51, lub do B. M. S. R. Centr. Zarz. Przem. Skórzanego, Piotrkowska 260.

AS RM. Chcieliby Panowie zostać lotnikami. Niech się panowie zgłoszą do Polskich Linii Lotniczych „Lot“ Piotrkowska 106. Sekretariat Aeroklubu czynny jest codziennie do godz. 13-iej, a w poniedziałki, środy i piątki popołudniu — a tam udzieli Panom wszelkich informacji.

ANTONI KAKTUSIŃSKI. — Informację, o którą Panu chodzi znajdzie Pan w odpowiedzi udzielonej ob. J. B. Prócz Szkoły Marynarki Handlowej istnieje również Szkoła Marynarki Wojennej, gdzie wymagane jest tylko 7 klas szkoły powszechnej. Mieści się ona w Gdańsku, w Nowym Porcie. Z naszymi odpowiedziami nigdy nie zwlekamy, na listy jednak musimy odpowiadać kolejno.

STANISŁAW CZ-SKI. Pragnie Pan zostać nauczycielem szkół powszechnych. Niech się Pan zwróci do Kuratorium Okręgu szkolnego łódzkiego, Łódź, ul. Jarcza 11, wydział kształcenia nauczycieli, tam udzieli Panu wyczerpujących informacji.

H-EN CZ. Niech się Pan nie śpieszy tak bardzo do „miłości“. Przyjdzie ona w odpowiednim czasie i... nie będzie się Pan wówczas wahał. Narazie niech Pan stara się jeszcze o tych sprawach nie myśleć, zając się sportem. Jest lato — a więc może je Pan wykorzystać na pływaniu, grę w piłkę itp.

NIESZCZĘŚLIWE. Do wiadomości Redakcji muszą Panie podać swój adres, byśmy bowiem mogli dać Paniom uczciwą odpowiedź — musi Panie zbadać lekarz. Porad lekarskich na odległość może udzielać tylko o szust lub szarlatan — my zaś chcemy Paniom naprawdę pomóc. Jeżeli więc mają Panie do nas tyle zaufania, że pragną naszej rady i stwierdzenia, że choroba ich jest uleczalna — muszą nam Panie zawierzyć i napisać swój adres.

SPORT

Wspaniałe zwycięstwo Ślązaków (3:2)

Pobili „Armie Angielska“

Jak Śląsk Śląskiem takiego koncertu gry nikt nie pamięta — 50 tysięcy widzów, tłum szalał z radości

Śląsk w ostatnich czasach jest terenem licznych spotkań o charakterze międzynarodowym. Brylują oczywiście piłkarze, którzy po pamiętnych meczach z drużynami czeskimi i szwedzką I F Kamraterna gościli w ub. niedzielę graczy angielskich, rekrutujących się przeważnie z czołowych klubów angielskich jak: Chelsea, Arsenal, Charlton A. C. Zespół ten wystąpił pod firmą Okupacyjnej Armii Renu. Była to ta sama drużyna, która nie tak dawno rozgromiła reprezentację Warszawy, przykro wspominać, ale 13:1.

Mecz niedzielny zbudził zatem kolosalne zainteresowanie, jakie nie notowano na Śląsku. Stadion na kilka dni był całkowicie wysprzedany, a ceny za bilety u przekupniów sięgały zawrotnych sum. Pomimo to, zebrało się wokół boiska 50.000 widzów żadnych wielkich emocji i szczerze mówiąc przygotowanych na porażkę swych pupiłków. Oby tylko w „łagodnym” stosunku — mawiali wokół ślązacy.

Po ceremonii powitalnej rozpoczyna się gra. Na widowni spokój. Widzów cechuje powaga. Wszyscy czekają na coś wielkiego, jakby na jakiejś niezwykle doniosłej wydarzeniu. Chłopcy nasi wyraźnie stremowani wielkim imieniem przeciwnika poruszają się po boisku dziwnie nieswojo. Anglicy, jak Anglicy — a po doświadczeniach z Warszawą niezbyt poważnie traktują przeciwnika. Ślązacy jednak stopniowo opanowują się i w pierwszej części uzyskują przewagę na boisku. W 29 m. cała piątka ataku brytyjczyków idzie naprzód i po ładnej kombinacji uzyskuje prowadzenie 1:0. Połowa meczu minęła.

Jedno jest pewne, że „warszawskie łanie” nie powtórzy się. Po przerwie Anglicy rozpoczynają. Piłka ładnie jest podawana; dla znawców ucztą niebyletaka. Młodzieńcy Cieślak uwiązują się jak może, nabrał wiary we własne i swego zespołu siły. Po gwałtownym ofensywnym przeboju Anglików inicjatywa przechodzi na naszą stronę. Chłopcy śląscy prą niezmordowanie naprzód. Po ładnej i niezwykle emocjonującej kombinacji Pytel — Cieślak, pada nieuchronna bramka. Jest 1:1. 50.000 tłum szaleje, ogarnięty jakas białą gorączką. Na głowy widzów spada deszcz czapek, kapeluszy, wyrzuconych w górę przez rozentuzjowanych widzów.

Tempo — tempo — tempo — rozlega się skandowany okrzyk. Śląsk prze naprzód z wielką ofiernością i bez cienia najmniejszej tremy. Górecki centruje, podbiega Cieślak, a Pytel już wali wprost na bramkę przeciwników. Jest 2:1.

Anglicy przechodzą teraz do akcji defensywnej, a nieco później zmieniają system gry. Stosują teraz planie i niezwykle precyzyjne podania. Ale cóż to znaczy dla naszych „piorunów”. Idą teraz na całego. Już tylko do końca zaledwie 2 min., a przecież wynik brzmi 2:1 dla nas. Zostaje tylko ostatnia minuta i powietrzem wstrząsa niesamowity ryk całej widowni — jeszcze je-

den gol. Niestety — Spalony, a sędzia odgrywa koniec meczu. Spocili się solidnie gracze, więcej potu wylała zapewne widownia, bo trzeba przyznać że jak Śląsk Śląskiem taki koncert gry należał do rzadkich wypadków.

Nie wspomniamy co się działo na boisku, łatwo się domyśleć: Kwiaty, wiwaty, okrzyki — to wszystko mało. Tłum szalał, nie był w stanie ukryć swej wielkiej radości. Padano sobie w objęcia, całowano się, tańczono.

A wieczorem na mieście niechby się ktoś odważył gdziekolwiek bądź poprowadzić inny temat rozmowy niż o meczu. Hasłem wieczoru było 3:2 a na ustach

wszystkich bohaterzy niedzielnej boju: łącznicy Cieślak, Pytel i bramkarz Brom. Ale cóż tam — cała jedenastka biało — niebieskich ślązaków.

Czy wiecie, jak po meczu wyglądał stadion? Zapewne nie gorzej, niż przedstawiał widok osławiony wół atlantycki po nalocie superfortec alianckich. Stratowano wszystko, co było do stratowania. Nie oszczędzono nikogo, a ile było ofiar łez lub więcej poturbowanych, może kiedyś dowiemy się z raportów pogotowia ratunkowego. Zarząd stadionu będzie miał nielada robotę. Nic to jednak wobec tak pięknej gry i piękniejszego jeszcze rezultatu. Nie było tym razem zakładów, powszechnie bo

wiem uważano za faworyta przedstawicieli Armii Jego Królewskiej Mości.

Do późnych godzin nocnych szalał Śląsk. Lokale restauracyjne były przepełnione. Wiwatom nie było końca, a stereotypowe „dobranoc” — zamieniono na „spij dobrze jak dwa do trzech”.

Jeszcze jedna ciekawostka, świadcząca o entuzjzmie tłumów. Na stadionie pozostawiono według relacji jednego z gospodarzy 75 szt. rękawów pań damskich i męskich, w tym duży odsetek stanowiły części marynarek. Czapki i kapeluszy trudno się doliczyć. Ponadto pantofle i o dziwo przeważnie z prawej nogi. Gospodarze zastanawiali się nad tym, dlaczego? — trudno jednak było znaleźć rozwiązanie. Największy kłopot ponadto stanowiły chustki i damskie szale, a tych uzbierało się również spora liczba. Tak mniej więcej przedstawia się bilans występu wyspiarzy na Śląsku.

Dziś Łódź gra z Krakowem

Mecz odbędzie się na boisku ŁKS o godz. 18.30

W dniu dzisiejszym Łódź gości reprezentację Krakowa, która rozegra mecz z reprezentacją naszego miasta.

Składy obu drużyn przedstawiają się następująco: Kraków — Jakubik (Garbarnia), Kubik (Wisła), Barwiński (Tarnovia), Wapiennik I, Legutko, Wapiennik II, Lisowski, Cholewa (Wisła), Nowak, Skrzyński, Ignaczak (Garbarnia).

Skład Krakowa jest osłabiony przez brak w nim takich piłkarzy jak: Gracz, Parpan i

Giergiel i Flank.

Jeśli chodzi o Łódź — to wyznaczono wraz z rezerwowymi Depczyński, Pisarski, Kudelski, Kaczalaka, Stabego, Pegze, Dawidowicz, Józwiak, Korporowicz, Barana, Lewandowski, Koczewski, Kmiha, Łęca i Pietrasika.

Mecz rozegrany zostanie na boisku ŁKS. Hogendorf uległ podczas meczu z PTC poważnej kontuzji kolana, tak iż zachodzi obawa długiego pauzowania.

100 km. 2 g. 48 m.

W wyścigu kolarskim o mistrzostwo woj. warszawskiego uzyskano wspaniały czas na dyst. 100 km. Jest to dotychczas najlepszy wynik notowany u nas w okresie powojennym — tj. 2 godz. 48 m. Uzyskał go kolarz stołeczny Klubu Poetowców — Rzeźnicki M. Na drugim miejscu uplasował się Wójcik W. (Orzeł), 3) Kapiak J. (MKS).

Warto nadmienić, że doskonały ongiś nasz szosowiec, Olecki podczas wyścigu na Węgrzech w 1932 r. zdołał osiągnąć 2 godz. 27 m., co stanowiło wówczas nieoficjalny rekord Polski.

Pływackie mistrzostwa okręgu łódzkiego

W nadchodzącą sobotę i niedzielę na pływalni KP Zjednoczone odbędą się mistrzostwa okręgu łódzkiego w pływaniu. Ze względu na start najlepszych zawodników na czele z Cieślakiem, Chojnackim, Erlichem, Antkowskim, Dąbrowskim i Rudziszem zawody zapowiadają się bardzo ciekawie.

Finał turnieju szkolnego

Jako przedmecz zawodów Łódź — Kraków, rozegrane zostanie finałowe spotkanie drużyn szkolnych o puchar ŁOZPN, początek zawodów wyznaczono na godz. 17-tą.

Zebrań sekcji pływackiej Filmowca

W środę 19 bm. o godz. 18.30 — Pl. Wolności 2 odbędzie się zebranie sekcji pływackiej KS Filmowiec.

Należy nadmienić, że sekcja pływacka „filmowców” jest dziś najsilniejszą w Łodzi i ma bardzo bogaty program na obecny sezon. (k.)

Warszawa-Łódź dopiero 8. IX rb.

Rewanżowy mecz bokserski Warszawa — Łódź, już wielokrotnie odkładany, może dojdzie dopiero do skutku w stolicy w dniu 8 września. Przynajmniej taka propozycja wyszła ze strony WOBZ.

We wrześniu Łódź rozpoczyna już rozgrywki o drużynowe mistrzostwa okręgu i niewątpliwie w związku z tym będzie miała w tym czasie trudności z wystawieniem reprezentacyjnej ósemki.

Sportowcom nie wolno pić!

PZK walczy z powojennym zdziczeniem

Polski Związek Kolarski wziął się energicznie do tępienia wszelkiego rodzaju objawów powojennego zdziczenia, które tak swobodnie wkradły się do naszego życia sportowego. Przede wszystkim z całą bezwzględnością przystąpiono do wyrugowania alkoholu z szeregów zawodników jak i działaczy kolarskich.

W ub. tygodniu rozpatrywał Zarząd P.Z.K. pierwszą sprawę, w związku z zajęciami jakie miały miejsce po wyścigu kolarskim w Łodzi w dniu 2 czerwca br. Postanowiono sprawców zajęcia ukarać następująco:

Ob. Krzezińskiego Wacława, z-cę Kier. Sekcji Kol. zawiesić w czynnościach na przeciąg jednego roku.

Ob. Kapiaka Mieczysława, popularnego kolarza warszawskiego ukarać na okres do

1.8. br. zawieszeniem w prawach zawodnika za nadużycie alkoholu.

Ob. Fidińskiego Lucjana, Kierownika Sekcji zawiesić w czynnościach na przeciąg jednego miesiąca do dnia 5.7. br. od udziału w życiu organizacyjnym za objawienie braku chęci przy likwidowaniu gorszących zajęć, a mających miejsce w obecności ob. Fidińskiego.

Wszyscy trzej są członkami R.K.S. Elektryczność. Stanowisko jakie zajął Polski Związek Kolarski zasługuje na pełne uznanie. Czas już najwyższy zlikwidować wybryki niektórych pseudo — działaczy jak i pewnych zawodników, którzy swym odrażającym zachowaniem przynoszą tylko ujemne dobro imieniu polskiego sportu.

ŁKS NA CZELE TABELI

Horoskopy na najbliższy czwartek

Po niedzielnym spotkaniu ŁKS z PTC, łodzianie nareszcie zdobyli prowadzenie przed ZZK i Zjednoczone. To ostatnie już miało mistrzostwo w kieszeni, tymczasem kilka porażek klubu fabrycznego spowodowało zajęcie trzeciej lokaty. W podanej tabeli uwzględniliśmy unieważniony mecz Widzewa z Centr. Sz. Ofic. W.P.

Klub	gier	pkt.	st.	br.
1. Ł. K. S.	14	24:4	65:18	
2. Z. Z. K.	14	23:5	63:15	
3. Zjednoczone	14	20:8	30:15	
4. Widzew	13	13:3	27:18	
5. P. T. C.	14	12:16	18:25	
6. Concordia	14	11:17	20:33	
7. Lechia	14	10:18	21:40	
8. TUR — Łódź	14	10:18	22:52	
9. Centr. Szk. Ofic. W. P.	13	8:18	21:37	
10. TUR — Kutno	14	7:21	14:48	

W nadchodzący czwartek, dnia 20 bm. przewidziane są dalsze mecze o mistrzostwo klasy A.

ŁKS wybiera się do Tomaszowa na mecz z Lechią. Łodzianie niewątpliwie zdobędą dalsze dwa punkty.

Ciekawie zapowiada się mecz ZZK z Widzewem na boisku Wimy o godzinie 18. O tej samej porze na terenie Zjednoczonych gospodarze walczyć z Centr. Szk. Ofic. W.P. Faworytami zawodów są kolejarze, oraz zawodnicy fabrycznej drużyny.

W Fabianicach PTC zdobędzie punkty prawdopodobnie na Concordii Piotrkowskiej.

Na boisku ŁKS o godz. 18. TUR (Łódź) walczy ze swym przeciwnikiem Kutna. Należy oczekiwać porażki gości.

Kraków — Warszawa 4:1

Międzymiastowy mecz piłkarski zakończył się zwycięstwem Krakowa w stosunku 4:1. Do przerwy 3:0.

Anglicy i Węgrzy w Łodzi

Według wszelkiego prawdopodobieństwa, w nadchodzący czwartek będziemy świadkami ciekawych zawodów lekkoatletycznych z udziałem zawodników angielskich i węgierskich. Pertraktuje w tej sprawie w imieniu ŁOZLA wiceprezes dyr. Nowak, (K)

Dokąd dziś pójdziemy

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA

Daszyńskiego 34

Dziś o godz. 20-tej aktualna komedia p. t. „Produkcja Pana Brandta” Jana Rojewskiego.

TEATR WOJSKA POLSKIEGO

ul. Stefana Jaracza 27.

Dziś o godzinie 19-tej punktualnie „Uczeń diabła”.

TEATR POWSZECHNY TUR

ul. 11 Listopada 21.

Do środy włącznie ostatnie przedstawienia arcyważnej komedii Mollera „Szelmostwa Skapena” z Jackiem Woszczerowiczem w popi-sowej roli Skapena.

KINA

„Polonia” (Piotrkowska 67) — „Maskarada”
„Tęcza” (Piotrkowska 108) — „Piękna pieśń”
„Wista” (Przejazd 1) — „Kwiat miłości”
„Adria” (ul. Główna 2) — „Płomień nie-zgasł”
„Bałtyk” (Narutowicza 20) — „Powrót o-świecie”

„Gdynia” (Przejazd 2) — „Dom bankowy”
„Hel” (Legionów 2-4) — „Dom bankowy”
„Stylowy” (Kilińskiego 124) — „Zew pustyni”
„Robotnik” (Kilińskiego 178) — „Ja tu rzą-dzę”
„Wolność” (Napiórkowskiego 16) — „Mo-rodzice rozwodzą się”
„Roma” (ul. Rzgowska 84) — „Blagier”
„Zachęta” (Zgierska 26) — „Skłamałam”
„Świt” (Balucki Rynek 5) — „Dzieci kapita-ła Granta”
„Oświatowy OM TUR” (Kopernika 8) — „Bogactwo morza”
„Muza” (Ruda Pabianicka) — „Legia Hono-rowa”
„Włóknarz” (Zawadzka 16) — „Co mój mążrobi w nocy”
„Przedwiośnie” (Żeromskiego 71-76) — „Po-tzuciona”

„Tańce” (Sienkiewicza 40) — „ABC miłości”
„Rekord” (Rzgowska 2) — „Pewnej noc”
„B jak” (Frankowska 31) — „Pewnej no-y”
„Oświatowy” — 2 seanse dziennie: godz. 17,18.30. Niedziele i święta 15.30 i 17.
Kina: „Aoria”, „Hel”, „Przedwiośnie”, „Roma” rozpoczynają seanse o pół godziny póź-niej t. zn. w dni powszednie o godz. 16.30,18.30, i 20.30, w niedziele i święta pierwszy se-ans o godz. 14.30.

OGROD ZOOLOGICZNY

(Zdrowie, dojazd tramwajem Nr 9) otwarty codziennie od 9 rano do zmierzchu.

DYŻURY APTEK

Dzisiejszej nocy dyżurują apteki: Rembieliń-skiego (Andrzeja 28), Szymańskiego (Rokicińska Nr 8), Zundelewicza (Piotrkowska 25), Szlinden-bucha (Srebrzyńska 65) Kasperkiewicza (Lima-nowskiego 12), Lipca (Piotrkowska 193).

G O N G

JUTRO PREMIERA

Południowa 11.

GDY KWITNIE LIPA...

na czele zespołu:

2844 **CHMURKOWSKA i FERTNER**

Zdrajca, szpieg i dywersant

Strzelał do polskich żołnierzy.—Gnębił i denuncjował Polaków

Zakończone zostało dochodzenie proku-ratorskie przeciwko robotnikowi browaru łódzkiego Anstadta przy ul. Pomorskiej 34/36, Andrzejowi Müllerowi, który w okre-sie napadu Niemców na Polskę dopuszczał się aktów dywersyjnych, strzelając do od-działów wojska polskiego z karabinu ma-szynowego, a następnie po zajęciu kraju wstąpił do S. A. i nadal kontynuował swą zbrodniczą działalność.

Aresztowanie Müllera nastąpiło na skutek zeznań jego b. towarzyszy pracy, trzech Polaków, pracowników browaru Anstadta — Józefa Krakowiaka, Łódź, ul. Mazowiec-

ka 37, Stefana Czarneckiego (Kaufmana 20) i Heleny Olejniczak (Kilińskiego 7).

Złożyli oni sensacyjne zeznania, z któ-rych wynika, że Müller podczas okupacji chwalił się przed nimi, iż, ukryty w stodole, osirzeliwał z karabinu maszynowego wyc-o-fujące się w kierunku Warszawy oddziały polskich żołnierzy, w czym pomagał mu je-go brat.

Świadkowie zeznali następnie, że Müller nie pozwalał w browarze rozmawiać po polsku zatrudnionym tam Polakom, zmu-szając ich, aby nauczyli się języka niemiec-kiego.

OGŁOSZENIA DROBNE

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą na nazw. Dzie-ćciowski Władysław, Wilanowska 20. 2830

SKRADZIONO portfel z wszystkimi dowodami: palcówkę, książkę wojskową, kartę rejestracyj-ną RKU, Opatowicz Kazimierz, Przedziałniańska Nr 181. 2831

SKRADZIONO kartę repatriacyjną oraz inne do-kumenty na nazw. Biźnia Józef, Drukerska 9/26. 2832

ZGUBIONO: książkę wojskową, patent handlo-wy, kartę rejestracyjną zaświadczenie RKU-Łódź miasto, pokwitowania pożyczki państwowej na nazwisko Gułkowski Bolesław, Łódź, Pojezier-ska 27. 2833

ZAGUBIONO książeczkę wojskową, legitymację tramwajową seria B. Nowacki Władysław, Mu-larska 2/37. 2834

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU wydaną w Kutnie, Śmiechura Julian. 2835

ZGUBIONO kartę rejestracyjną RKU i dowód osobisty na nazw. Cepowski Jan, posterunek M. O. Konstantynów. 2836

ZGUBIONO legitymację tramwajową na nazwi-sko Marciniak Janina. 2837

Zaofiarowanie pracy

MAJSTRA i dwóch tkaczy na krosna angielskie poszukuje B. Krymołowski i S-ka, Łódź, Sto-Krzyska 11/13, tel. 175-25, godz. 10—12. 2838

Kupno — sprzedaż

MEBLE: używane łóżka, tremo, okrągły stół i różne sprzedaje stolarnia Krasickiego 3 przy ul. Rzgowskiej. 2840

Lokale

SAMOTNY (izr.) poszukuje za dobrą opłatą unie-blowanego pokoju w śródmieściu (możliwie nie-krepującego), względnie pomieszczenia przy kul-turalnej rodzinie. Oferty do Administracji pod „Muzyk”. 2839

Różne

GABINET KOSMETYCZNY „WENUS”, Piotr-kowska 83. — Wszelkie zabiegi nowoczesnej kosmetyki. Porady bezpłatne. 2767

Lekarze

Dr REICHER, Specjalista chorób wenerycz-nych. Południowa 26. 1699

Dr med. E. MIKULICZ, Lekarz -dentysta ze Lwowa, specjalista w leczeniu chorób dziąseł i jamy ustnej, ul. Zawadzka 17, tel. 144-45, 1620

Dr B. DOBROWOLSKI, specjalista chorób ner-wowych i seksualnych. Przyjmuje 4—7, ul. Ko-pernika 6, tel. 186-00. 1791

Dr LENCZEWSKI — choroby kobiece i aku-szeria, obecnie Łódź, ul. Sienkiewicza 51, godz. 3—7, tel. 181-47. 1760

Dr KOWALCZYK JERZY, Choroby skórne — weneryczne. Żeromskiego 41/1. Przyjmuje 3—6. Tel. 150-53. 1787

Dr med. B. TOLCZYŃSKI, Starszy asystent Uniwersytetu Łódzkiego, specjalista chorób uszu, nosa i gardła, Sienkiewicza 37, przyjma-je od 3—7 pp. Tel. 269-01. 2452

Dr L. RÓŻYCKI, specjalista chorób kobiecych i akuszerji, ul. Legionów 9, tel. 166-29, przyj-muje 1—6. 2375

LEKARZ-STOMATOLOG ALICJA BURAKOW-SKA — choroby zębów i jamy ustnej. Labora-torium zębów szlucznych, Andrzeja 2, od godz. 9—1 i 5—7. 2693

Müller po wstąpieniu do S. A. chodził stale w mundurze partyjnym denuncjował Polaków, wysyłał ich do obozów hitlerow-skich i brutalnie się z nimi obchodził.

Jednej z robotnic oświadczył „Jak Niem-cy wygrają wojnę, zamkną wszystkie koś-cioły!”

Z zeznań Müllera wynika, iż wołkslistę podpisał on w 1941 roku, w rok potem wstąpił do partii, do S.A., zaś w r. 1944 zo-stał wcielony do regularnej armii niemiec-kiej. Skierowano go do Francji, do Greno-ble, stamtąd do Włoch, gdzie podczas prze-wożenia siana dla armii niemieckiej został ranny przez partyzantów włoskich. Po opuszczeniu szpitala udał się do Gdyni, gdzie go rozbroili wkraczające na Pomo-rze wojska polskie, potem znalazł się w lagrze, skąd utorował sobie drogę do wol-ności.

Zbrodniarz nie cieszył się jednak długo swobodą. Poznano go i oddano w ręce władz.

Za swe zbrodnie Müller będzie odpowia-dał przed Sądem Specjalnym. Rozprawa przeciwko niemu wyznaczona została na dzień 28 czerwca rb. i budzi duże zaintere-sowanie. (o)

Program radiowy na dziś

15.05 Rezerwa, 15.10 „Walcę” Translatorska, Waldteufel i Cremieux — audycja st-muz. w o-pracowaniu B. Busiakiewicza. 15.30 Wiadomości z miasta i prowincji. 15.35 „Wrocław — felie-ton W. Zółkiewskiej. 15.45 Koncert rozrywkowy: Zofia Sykulska — piosenki, Fr. Leszczyńska — fortepian, 18.00 „Świecące góry” — audycja dla dzieci w opracowaniu L. Świeżawskiego. 16.25 Odczyt, 16.55 Z Łodzi: Wywiad z dyr. Central-nego Zarządu Przem. Włók. inż. Babińskim, prepr. red. E. Csało. 17.05 Z W-wy: Koncert, 17.50 „Odbudujemy Warszawę”. 17.55 Z Ło-dzi: Audycja robotnicza: 1) „Jan Kochanowski” pog. mgr. T. Chrościelewskiego, 2) „Kobiety wo-bec trzech pytań” — pog. S. Zielińskiej, 3) Pły-ty. 18.30 Z W-wy: „Nauka przy głosniku”. 19.00 Z Krakowa: Koncert, 19.30 Z W-wy: Dziennik. 20.00 Z Katowic: Koncert pop. 20.15 Z Łodzi: „Inspiracja” w/g Aldousa Huxley’a, w opracowa-niu i reż. Z. Kopalki. 21.00 Przegląd wydawnictw w oprac. Z. Ościenia. 21.10 Recital śpiewaczy Cecyli Izzygrymówny — kontralt, akomp. W. Kli-mowiczowa. 21.30 Koncert Zyczeń. 22.00 Z Kra-kowa: Koncert. 22.30 Z Łodzi: Komunikat o po-godzie. 22.32 Skrzynka poszukiwania rodzin. 23.00 Z W-wy: Ostatnie wiadomości dzien. wiecz. 23.30 Program na jutro. 23.35 Z Łodzi: Program na jutro. Zakończenie audycji i Hymn do 23.40.

Andrzej Żariski

Powieść o życiu Łodzi—przed wojną, podczas okupacji i po wyzwoleniu

Po trudzie tygodnia rozkosznie było sie-dzieć razem w cieniu starego dębu. Z dale-ka z kościoła Franciszkanów dzwoniły dzwony na nieszpory. Pachniało żywicą i nieznanymi ziołami: i dobrze było jak w raj.

Tu kiedyś powiedzieli sobie, że się ko-chają. Tu dwa miesiące temu, oparłszy gł-o-wę o jego ramię, zwierzyła się Marta:

— Wiem, że tak bardzo lubisz przyjeź-dzać tu ze mną we dwójkę... Sam mi to opowiadałeś, że są to dla ciebie najmil-sze chwile. Czy bardzo więc będziesz zły, że na drugi rok będziemy tu przyjeżdżać we trójkę?

Spojrzał na nią trochę zdziwionymi o-czyma, a ona dokończyła ciszej:

— Bo widzisz, Janku... będziemy mieli dziecko.

— O tych wszystkich dobrych chwilach myśli teraz Marta. Jakżeż więc mogłaby pamiętać o tamtym przejściowym despe-rackim okresie?

Idąc wzdłuż peronu, podczas kiedy ko-

ła wagonu obracają się coraz szybciej, wo-ła za odjeżdżającym:

— Janku, będę zawsze myślała o tobie tylko dobrze i będę wiernie czekać na twój powrót... Wróć niedługo.

Raszek wychyla się przez okno. Kiwa ręką i woła:

— Wróć niedługo, bądź zdrowa!

Wagony, przepełnione rezerwistami, przesuwały się coraz szybciej. Już pierw-sze znikają na zakręcie. Znikła twarz Rasz-ka, zacierają się melodie patriotycznych piosenek.

W ostatnim wagonie śpiewają chóral-nie „Rotę”.

— „Nie rzucim ziemi skąd nasz ród!” — grzmi jak wielkie przykazanie.

Marta prostuje się nagle. Odrzuca precz od siebie smutki i tęsknoty. Nie będzie płakać po mężu. To nie jest nieszczęście, ale zaszczyt być żoną jednego z tych, któ-rzy walczyć będą o Polskę.

— O tę Polskę, dla której i ja odda-łabym chętnie życie —patriotyzm rozpło-mienia Raszkową.

— Tak nam dopomóż Bóg! — wiatr przywiał refren piosenki, śpiewanej przez rezerwistów w ostatnim wagonie znikają-cego pociągu.

— Tak nam dopomóż Bóg! — rozbija się echo o masyw wielkiego miasta, cze-kającego niespokojnie, ale z wiarą w osta-teczne zwycięstwo na to wielkie nieznanie, jakie ma przynieść dzień następny.

ROZDZIAŁ SIEDEMNASTY

Pamiętne dni wiosenne

Rzyska są opustoszałe — trawy dawno pożółkły. Wiedną ostatnie zioła, pachnąc nikle. Niedługo nadejdzie jesień.

Ta noc z sierpnia na wrzesień jest jed-nak gorąca, jakgdyby lato trwało w całej jeszcze pełni.

W blasku dalekich gwiazd śpi spoko-jnie Polska, nie przeczuwając, że rozpoczy-na się jedna z najstraszniejszych jej trage-dii.

Biała willa w Rudzie Pabianickiej, sre-brna taflami szyb, zielona od kwiatów, stojących w oknach, śni swój sen o spoko-ju.

W ogrodzie pachną wysokopienne róże. Bieleją w półmroku puszyste chryzante-my i jasne żółte dalie. W blaski gwiazd padają na szyby małej oranżerii, w której niedawno czyjeś troskliwe ręce zasadziły krzew róży „Marechal de Nil”, ażeby pa-chniał wspomnieniami tamtych, nigdy nie zapomnianych dni...

Urszula Orszewska śpi niespokojnym snem. W mroku sypialni jaśnieją jej złote włosy, rozsypane po śnieżno-białej podusz-ce. Oddycha nieregularnie.

Męczą ją złe majaki senne.

Przed chwilą marzyła jej się przejaź-dzka łódka po burzliwym morzu. Dmnie orkan, fale piętrzą się, podobne do zielono-niebieskich apokaliptycznych smoków.

— Burza, burza nadciąga! — zastukało niespokojne serce śpiącej.

Przewraca się na drugi bok. Momenta-lnie zmieniają się scenaria snu, nadciągają nowe widziadła i obrazy.

Urszula wędruje osobiwie fantastycz-nymi górami przez liliowe wierchy i prze-łęczce. Góry są poszarpane, niby misterna koronka. Pod jej nogami bardzo daleko błyszczą, kolorami pawich piór górskie je-ziora.

Urszula idzie ze Zbigniewem piargiem, wiodącym przez wapienny płaz. Nad nią nieskończoność chmurnego nieba, pod nią bezdenność górskiej przepaści.

Uważaj — ogląda się z obawą na Zbi-gniewa

Zbigniew nonszalancko wrzusza ramio-nami.

— Nie bój się o mnie, ja jestem starym tatarnikiem. Mnie nigdy nic nie może się stać, czyż nie chroni mnie od złego twoja miłość?

Brawurując, robi wielki krok — i zsuwa się w przepaść.

Urszula widzi, jak rozpaczliwie chwy-ta się jeszcze brzegu. Ale kamienie usuwa ją się spod jego rąk, a on bezgłośnie leci w przepaść...

— Zbigniewie! — woła przerażona ko-bieta — Zbigniewie!

Budzi się oblana zimnym potem.

Jej okrzyk obudził śpiącego obok mę-ża. (D. c. n.)

Redaktor naczelny: K. Bogusławski
D—09469

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 102a, Telefony: 129-13, 137-47.
Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 16—18, tel. 112-60.

Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza

„EXPRESS ILLUSTROWANY”

DZIAŁ OGŁOSZEŃ: Piotrkowska 102a. — Ceny ogłoszeń: Drobne — za wyraz petitowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia za milimetr — szpalte, poza tekstem, zł 20.—
W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 proc. drożej. Odbito w drukarni Spółdzielni „Czytelnik” Nr. 4 — Łódź, Zwirki 2.